

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/21/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4221201352
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4221201352.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Marty Polyákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti N.: P., nar. XX. XX. XXXX a D., nar. XX. XX. XXXX, bytom u rodičov, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, deti rodičov: matka: V. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom B., V. XX, otec: I. D. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom B., V. XX, o návrhu navrhovateľky Y. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom B., Ul. gen. B. XXXX/XX, na úpravu styku s maloletými deťmi, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 20. apríla 2021 č. k. 11P/38/2021-13 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 07. 04. 2021. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 325 ods. 1 a 2 písm. d) zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte len „CSP“), § 360 ods. 1, § 361 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte len „CMP“). V odôvodnení svojho uznesenia ďalej uviedol, že navrhovateľka dňa 07. 04. 2021 podala na Okresný súd Komárno návrh vo veci samej na úpravu styku s maloletými deťmi. Zároveň žiadala, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upraví jej styk s maloletými deťmi. Uviedla, že je starou matkou maloletých detí z matkinej strany. Tvrdila, že svoju maloletú vnučku má veľmi rada a po jej narodení pomáhala matke so starostlivosťou o ňu. Zo začiatku bolo všetko v poriadku, matke maloletých detí pomáhala aj po narodení druhého dieťaťa. Po čase však nastali problémy, jej vzťah s dcérou a zaťom sa pokazil. Mala za to, že od tej doby rodičia maloletých detí zakazujú jej styk s maloletými deťmi a zať sa ju snaží úplne odtrhnúť od svojej dcéry a maloletých detí. Poznamenala, že je z celej situácie nešťastná. Bola toho názoru, že má zákonný nárok na styk so svojou vnučkou. S poukazom na skutočnosť, že rozhodovanie vo veci samej môže trvať dlho a jej doteraz dobrý vzťah s maloletou sa môže narušiť, zastala názor, že je potrebné upraviť jej styk s maloletou neodkladným opatrením. Navrhla, aby súd určil jej styk s maloletými deťmi každú párnú nedeľu v mesiaci od rána od 9.00 hod. do 17.00 hod., každý nepárny utorok v mesiaci od 15.00 hod. do 18.00 hod. a zároveň, aby uložil rodičom maloletej povinnosť deti na styk riadne pripraviť, navrhovateľke ich odovzdať v určené dni a hodiny a po styku ich prevziať v mieste trvalého bydliska. Na záver poznamenala, že od augusta 2020 nevidela maloleté deti.

2. Z vykonaného dokazovania, a to zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno (ďalej v texte len „úrad“) zo dňa 09. 04. 2021 zistil, že rodičia spolu s maloletými deťmi bývajú v bytovom dome, ktorý si prenajímajú od rodinného známeho. Matka bola na rodičovskej dovolenke a otec bol zamestnaný v bývalých Lodeniciach Komárno. Maloletý D. mal v septembri 2021 začať navštevovať MŠ, stále bol plienkovaný a matka má záujem ísť do zamestnania. Maloleté deti sú zdravé. Matka maloletých detí úradu uviedla, že navrhovateľka sa jej už dlhodobo vyhráža a tiež aj každému v jej okolí. Tvrdila, že má zlý vzťah s navrhovateľkou, takisto aj otec maloletých detí. Stará matka každého nahlasuje a každého udáva. Ďalej poznamenala, že otec matky maloletých detí, ako aj rodičia otca maloletých detí,

môžu vnúčať vidieť kedykoľvek. Úrad zistil, že matka maloletých detí navštevuje klinického psychológa MUDr. Henczeovú, trpí depesiou, ale lieky zatiaľ nemá nastavené. Matka mala obavy z toho všetkého, čo sa deje, nevedela, ako sa to celé mohlo stať, prečo im matka robí takéto veci. Tvrdila, že sa snažila s navrhovateľkou svoj vzťah urovnať, ale navrhovateľka ju cez deti manipuluje, taktiež navrhovateľka robila matke aj v minulosti hysterické výstupy a ustavične všetko prekrúcala. Má pocit, že bude musieť od starej matky odtrhnúť všetky kontakty a úplne sa odmlčať. Uviedla, že naposledy s navrhovateľkou komunikovala v auguste 2020, keď sa prababka maloletých detí cítila veľmi zle a matka chcela, aby navrhovateľka zavolala záchranku pre prababku. Úrad uviedol, že otec maloletých detí si navrhovateľku zablokoval, nakoľko stále rodine robila napriek. Matku táto situácia trápi a chcela by ju riešiť. Úrad ďalej uviedol, že matka by navrhovateľke umožnila stretávanie sa s maloletými deťmi, a to každú prvú sobotu v mesiaci od 14.00 hod. do 16.00 hod. za jej prítomnosti, s čím navrhovateľka súhlasila. Úrad dňa 09. 04. 2021 vykonal šetrenia pomerov výchovy aj v domácnosti navrhovateľky, kde zistil, že navrhovateľka obýva 3-izbový byt, ktorý má spolu s manželom v BSM, manžel navrhovateľky býva v M. P., už spolu nežijú. Navrhovateľka maloleté deti videla naposledy v júni 2020, odvtedy si ju matka maloletých detí zablokovala a nekomunikuje s ňou. Počas šetrenia matka aj navrhovateľka zhodne uviedli, že navrhovateľka sa bude môcť stretávať s maloletými deťmi, každú prvú sobotu v mesiaci od 14.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti matky maloletých detí a to do času úpravy styku navrhovateľky s maloletými deťmi. Vzhľadom na dohodu navrhovateľky a matky maloletých na spôsobe stretávania sa navrhovateľky s maloletými, úrad nevzhladol dôvod vykonať úpravu styku navrhovateľky s maloletými deťmi neodkladným opatrením.

3. Z takto zisteného skutkového stavu konštatoval, že dôvody, pre ktoré bol navrhovateľkou podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, neboli takými dôvodmi, aby mohol o nich rozhodnúť v kladnom zmysle. Mal za to, že styk maloletých detí s navrhovateľkou nebolo potrebné dočasne upraviť, nakoľko navrhovateľka a matka maloletých detí sa vedeli počas šetrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno dohodnúť o dočasnej úprave styku navrhovateľky s maloletými deťmi. Navrhovateľka a matka maloletých detí zhodne uviedli, že navrhovateľka sa bude môcť stretávať s maloletými deťmi, každú prvú sobotu v mesiaci od 14.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti matky maloletých detí, a to do času úpravy styku navrhovateľky s maloletými deťmi. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť zotrval na tom, že v danom prípade neexistovala naliehavá potreba dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi v uvedenom smere a navrhovateľka neosvedčila naliehavosť neodkladnej úpravy pomerov, bezprostrednú ujmu hroziacu maloletým deťom odôvodňujúcu okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. S ohľadom na uvedené návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

4. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka a uviedla, že osobne na úrade nebola v čase, keď s matkou detí hovorili pracovníčky úradu, o stanovisku matky bola len informovaná úradom. Súhlasila by s dohodou o úprave styku do rozhodnutia vo veci samej, ale matka jej podľa tejto dohody styk neumožnila. Preto trvala na úprave styku s maloletými deťmi v zmysle ňou podaného návrhu.

5. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky zotrval na skutočnostiach uvedených v jeho správe zo dňa 09. 04. 2021 a navrhol napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

6. Matka a otec vo svojej replike k odvolaniu žiadali odvolanie navrhovateľky zamietnuť. Návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia označili za nedôvodný a nesúladný so záujmom detí. Mali za to, že v danom prípade neboli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Tvrdili, že navrhovateľka návrhom sleduje len svoje záujmy, aby deti mohla manipulovať. Uviedli, že navrhovateľka je s každým z jej okolia v nepriateľskom pomere, pričom dôvodom toho je jej povaha, pretože sa neustále s každým háda a nahlasuje na úrady, ktoré jej konanie by mohlo mať negatívny dopad na deti. Matka potvrdila, že na naliehanie pracovníčky úradu pripustila možnosť styku, každú párnú sobotu v mesiaci v jej prítomnosti, avšak následne si uvedomila, že uvedené by mohlo navrhovateľke vytvoriť ďalší priestor na vytváranie stresových situácií, čo by mohlo deťom ublížiť. Preto styk neumožnila.

7. Navrhovateľka vo svojej replike označila tvrdenia rodičov detí za nepravdivé. Uviedla, že maloleté deti ju majú radi a chcú byť s ňou a deti rok nevidela, pričom stará matka z druhej strany a jej bývalý manžel sú s deťmi v kontakte. Zopakovala, že na OR PZ Komárno sa vedie trestné stíhanie vo veci podozrenia zo sexuálneho zneužívania mal. Sály ČVS:ORP-555/1-VYS-KN-2020, ktoré nie je ukončené

a mala za to, že rodičia maloletej jej bránia v styku práve preto, aby sa nepreukázalo, že deti sú obeťou trestného činu. Uviedla, že jej zať roky zasahuje do správania a výchovy jej dcéry, roky jej bráni stretávať sa s dcérou a s vnúčatami. Tvrdila, že zať veľmi agresívnym spôsobom komunikuje s dcérou, čoho bola svedkom a dieťa neprimerane trestá.

8. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal odvolanie navrhovateľky v intenciách § 65 - § 67 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

13. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP).

14. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

15. Podľa § 36 ods. 1, veta tretia, Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

16. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v dvoch prípadoch, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava z ohrozenia exekúcie, pričom tak môže urobiť pred začatím konania, počas konania a tiež po jeho skončení. Neodkladné opatrenie umožňuje pružne riešiť situáciu, keď je potrebný urýchlený zásah súdu. Je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo v už začatom konaní nastať. Pri nariadovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný, neodkladný a predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Takýto postup súdu predpokladá platná úprava, sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúce okamžitý zásah súdu. Ak by sa v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia malo trvať na požiadavke riadneho vykonania hodnotenia dôkazov, mohol by byť účel tohto procesného inštitútu zmarený, pretože základnými znakmi neodkladných opatrení sú ich dočasnosť a provizórnosť. Najmä atribút provizórnosti je potrebné mimoriadne vyzdvihnúť, lebo už zo samotného označenia „neodkladné opatrenie“ vyplýva, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi, že nariadením neodkladného opatrenia nezíska ani jeden z účastníkov silnejšie postavenie a tiež nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne, predbežne a neodkladne upravuje určitý okruh vzťahov. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov, ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak. Pri nariadení neodkladného

opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabránuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné.

17. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia na jeho navrhovateľovi, pričom splnenie tejto povinnosti predpokladá len to, aby navrhovateľ súdu navrhol aspoň dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený neodkladným opatrením, taktiež však dôkazy na osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia. Predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, jeho dôsledky a zánik je potrebné skúmať z hľadiska ust. § 324 a nasl. CSP a § 360 a nasl. CMP. Navyiac neodkladné opatrenie možno nariadiť, len pokiaľ nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie, pričom svoje opodstatnenie stráca, len čo súd poskytne porušeným alebo ohrozeným právam definitívnu ochranu. Neodkladné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s ust. § 325 ods. 1 CSP, § 360 a nasl. CMP alebo v súlade s iným zákonom, napr. Zákonom o rodine. V konaniach týkajúcich sa starostlivosti o mal. deti, ktorých účelom je v prvom rade ochrana maloletých, súd na základe vlastných zistení uváži, či sú splnené všetky zákonné podmienky na nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia. CMP upravuje osobitne aj inštitút neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého.

18. V preskúmvanej veci sa navrhovateľka návrhom podaným dňa 07. 04. 2021 domáhala vo veci samej úpravy jej styku s maloletými deťmi a zároveň sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by bol dočasne upravený jej styk s maloletými deťmi. Návrh odôvodnila tým, že ako stará matka maloletých detí z matkinej strany má deti veľmi rada a spočiatku bolo všetko v poriadku, matke maloletých detí pomáhala aj po narodení druhého dieťaťa. Po čase nastali problémy, ich vzťah s dcérou a zaťom sa pokazil a od tej doby rodičia maloletých detí zakazujú jej styk s deťmi a zať sa ju snaží úplne odtrhnúť od jej dcéry a maloletých detí. Tvrdila, že má zákonný nárok na styk so svojou vnučkou, pričom rozhodovanie vo veci samej môže trvať dlho a jej doteraz dobrý vzťah s maloletou by sa mohol narušiť, preto požadovala upraviť jej styk s deťmi neodkladným opatrením tak, že by jej bol umožnený styk s deťmi každú párnú nedeľu v mesiaci od rána od 9.00 hod. do 17.00 hod., každý nepárny utorok v mesiaci od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že rodičom detí bude uložená povinnosť deti na styk riadne pripraviť, navrhovateľke odovzdať v určené dni a hodiny a po styku prevziať v mieste trvalého bydliska. Na záver poznamenala, že od augusta 2020 nemohla vidieť maloleté deti. Súd prvej inštancie návrh navrhovateľky zamietol.

19. Odvolací súd konštatuje, že v prejednávanej veci sa súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní riadil zhora uvedenými zásadami a princípmi, pričom v tomto smere aj v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správne právne závery. Nakoľko odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia, využijúc postup podľa § 387 ods. 2 CSP, sa obmedzuje len na skonštatovanie jeho správnosti.

20. Odvolací súd zdôrazňuje, že zmysle ust. § 329 ods. 2 CSP je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. V tom čase jednoznačne nebolo preukázané splnenie podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia v navrhovanom znení. V prvom rade odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na zistený skutkový stav súdom prvej inštancie, ako i na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a rovnako zastáva názor, že s poukazom na vyššie citované rozhodnutia a zistené skutkové okolnosti je zrejmé, že navrhovateľka a matka maloletých detí sa vedeli počas šetrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno dohodnúť o dočasnej úprave styku navrhovateľky s maloletými deťmi, uviedli, že navrhovateľka sa bude môcť stretávať s maloletými deťmi, každú prvú sobotu v mesiaci od 14.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti matky maloletých detí, a to do času úpravy styku navrhovateľky s maloletými deťmi. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť je odvolací súd toho názoru, že v danom prípade neexistuje naliehavá potreba dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi v uvedenom smere. Odvolací súd tak dospel k záveru, že neboli splnené podmienky predpokladané citovanou zákonnou úpravou pre nariadenie neodkladného opatrenia v navrhovateľkou požadovanom znení, pretože nebola osvedčená akútna potreba dočasnej bezodkladnej úpravy pomerov. Z dôvodu, že ide iba o dočasnú úpravu pomerov účastníkov konania, nebolo preto úlohou odvolacieho súdu zaoberať sa všetkými, účastníkmi tvrdenými skutočnosťami, pretože tieto sa týkajú veci samej a majú význam pre konečné rozhodnutie, z ktorého dôvodu sa nimi bude zaoberať konajúci súd v rámci zisťovania skutkového stavu potrebného pre rozhodnutie vo veci samej o úprave styku navrhovateľky s maloletými deťmi.

21. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).